

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
ששה עשר

היכל
שלישי

מאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים

— הוספות —

•

מכ"ק אדמו"ר הזקן
הרב רבי שניאור זלמן מליאדי
(בעל התניא והשו"ע)
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

יוצא לאור בפעם הראשונה מכת"י

על ידי מערכת
„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים וחמש לבריאה

פתח דבר

לקראת יום הבהיר, ח"י אלול הבעל"ט, יום הולדת את שני המאורות הגדולים, הבעש"ט (בשנת נח"ת) ואדמו"ר הזקן (בשנת קה"ת), הננו מוציאים לאור בזה קונטרס „מאמרי אדמו"ר הזקן – הקצרים” – הוספות, קובץ שני.

קונטרס זה כולל שלשה מאמרים שנדפסים כאן בפעם הראשונה – בתור הוספה לס' מאמרי אדמו"ר הזקן – הקצרים שי"ל בשנת תשמ"א. והם ד"ה:

(א) שלשה ספרים נפתחים בר"ה.

(ב) אתה זוכר מעשה עולם.

(ג) במקום שאתה מוצא גדולתו.

בסוף הקונטרס הוספנו פאקסימיליא מכתב-יד אחד מהמאמרים.

בשולי העמודים הוספנו מראי מקומות וצינונים – נערכו ע"י הרה"ת ר' אלי' שי' מטוסוב, והרה"ת ר' גבריאל שי' שפירא.

מערכת „אוצר החפידים”

מוצש"ק פ' כי תצא, תשע"ה
ברוקלין, נ.י.

(1) כתבי-יד המעתיקים שמהם נדפסים המאמרים כאן הגיעו לידינו לאחר הדפסת ספר „מאמרי אדמו"ר הזקן – הקצרים”. קובץ הוספות הראשון נדפס לקראת חג השבועות תשע"ד.

MAAMOREI ADMOR HAZOKEIN HAKTZORIM

— HOSOFOS #2 —

Copyright © 2015

by

Kehot Publication Society

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.com

Order Department:

291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213

(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148

www.kehot.com

All rights reserved.

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

Printed in the United States of America

שלשה ספרים נפתחים ב"ה, צדיקים גמורים נכתבים לאלתר לחיים, פי' במה שעוסק אפילו בדבר הרשות כגון האכילה ושתי' הוא נמי לחיים, כי הצדיקים אפילו במיתתן קרויים חיים ר"ל בדבר גשמי נק' חיים.

כי הנה כתיב כי' תצא למלחמה על אויבך כו' שהוא יצה"ר ושבית שביו, כי אדם רשע כל התורה ומצות שעושה הוא נותן כח בסט"א, כי הרשעים בחייהם קרויים מתים, אם' הוא חוזר בתשובה אזי כל התורה שלמד חוזר לקדושה, וזהו שבית שביו, וזהו שאמר ר"מ כל' העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה, פי' כשעוסק לשמה מוכך את הדברים שלמד כבר שלא לשמה מלשון זך, והיינו כמו שדרשו חז"ל במלחמת הרשות [הכתוב] מדבר כי האדם עולם קטן ויש בו שבעה רועים וז' עממין, וכשהוא עושה המדות שהוא בז' רועים הוא נק' בשמם וע"ז נצטוונו לאי' תחי' כל נשמה אפילו נשמה ר"ל דבר מועט לא תתן בו חיותך בעשייתך אותך כי הם עבירה גמורה וזהו מלחמת מצוה, ורשות נק' בדבר שאינו מחוייב לעשותו כגון אכילה ושתי' שאם רוצה אינו אוכל, אבל אם הוא עוסק במלחמת הרשות מחוייב הוא לקיים בכלי' דרכך דעהו.

וזהו צדיקים לאלתר ר"ל בכל דבר שהוא עושה בודאי הוא לחיים, אבל הרשע הוא נותן כח לסט"א אפי' בד"ת, והבינונים תלויים עד יוה"כ ר"ל עד שיקנח את עצמו מלשון¹² כיפורי זהב כו'.

4) כי תצא למלחמה: ר"פ תצא (כא, יו"ד).
5) הרשעים בחייהם קרויים מתים: ברכות שם ב.
6) אם הוא חוזר בתשובה אזי כל התורה שלמד חוזר לקדושה: ראה הלכות ת"ת לאדה"ז פ"ד ס"ג (בשם חכמי הקבלה). תניא ספ"ט.
7) כל העוסק בתורה לשמה: אבות פ"ו, א.
8) שדרשו חז"ל במלחמת הרשות [הכתוב] מדבר: ספרי ופירש"י ר"פ תצא שם.
9) האדם עולם קטן: תנחומא פקודי ג. תקו"ז תס"ט (ק, א). ובכ"מ.
10) לא תחי' כל נשמה: שופטים כ, טז.
11) בכל דרכך דעהו: משלי ג, ו.
12) מלשון כיפורי זהב: עזרא א, יו"ד. ועוד. ובפרש"י וישלח לב, כא: שכל כפרה כו' כולן לשון קנוח והעברה כו' וגם בלשון המקרא נקראים המזוקים של קדש כפורי זהב על שם שהכהו מקנח ידיו בהן בשפת המזרק. וראה גם תניא אגה"ת פ"א.

1) שלשה ספרים: נדפס כאן מכת"י 2041 (מט, ב).
2) שלשה ספרים נפתחים ב"ה: ר"ה טז, ב: ג' ספרים נפתחין ב"ה כו' צדיקים גמורים נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים רשעים גמורים נכתבין ונחתמין לאלתר למיתה בינונים תלויין ועומדין מ"ה ועד יוה"כ כו'.
וראה עוד בפירוש מארז"ל זה (באופן אחר): מאמרי אדהאמ"צ עקב ע' שלד. נ"ד ע' תקג. תו"ח בשלח רלג, ב. אוה"ת בראשית (כרך ג') תקצג, ב. תבוא (כרך ד') ע' א'תתקטז ואילך. שם (כרך ו') ע' ב'שעו ואילך. דרושים לראש השנה ע' ב'תסא. יהל אור להצ"צ ע' רצ (סעיף ב'). סה"מ תרמ"א ע' שמח. וראה גם צוואת הריב"ש סקכ"ג (ע' נז) וע"ש במ"מ. ובספר מאמר שני המאורות (להרי"א מהאמיל) קמ, ב ואילך. ותנה אריאל ר"פ נצבים.
3) הצדיקים אפילו במיתתן קרויים חיים: ברכות יח, א.

אתה! זוכר² מעשה עולם וגו'. כי כתיב היוצר³ יחד לבם כלומר ע"ד שכתוב לבבתני⁴ אחותי כלה שמחמת הלב דכנסת ישראל נתהווה כביכול לב דסוכ"ע שנק' ז"א כמ"ש הסבי⁵ עיניך מנגדי שהם הרהבוני, ובשבת שנק' כלה לשון כלתה⁶ נפשי⁷ אז היוצר יחד לבם לב דזו"ג שמשפיע חיות פנימיות שיהי' להם כח השפעה לשבוע הבא. אינ⁸ המלך נושע ברב חיל הוא המ"ן שעולה מלמטה למעלה כו'.

כל זה בשבת שהיא עלי' של כל השבוע, ובר"ה שאז מתחיל עלי' של כל השנה או זוכר ומשפיע מבחי' זכרון שהוא פנימיות או"א למעשהי עולם הוא בחי' מל'. ופקד¹⁰ הוא אחוריים דאבא, כל יצורי קדם הוא ז"א ששרשו מקדם כמ"שיי בשער היכל הכתרים, ומה שכתוב במעשה עולם זכירה וביצורי קדם פקידה, כי פקידה אעפ"י שהוא בחי' אחוריים, יותר נחשב מהזכירה מחמת שהוא עיקר העצמות ע"ד פקד¹² את אשתו, כ"כ¹³ זכירה שייך שזוכר מי שהוא רחוק ממנו, אבל פקידה לדבר הקרוב, גם טעם אחר כי זכירה שהיא פנימיות או"א יש להם כח להשתלשל א"ע למטה כמ"ש במקום¹⁴ אחר החילוק בין כח הראי' והשמיעה.

וזקה כי זכר כל היצור לפניך בא מעשה איש גו', כי יש חילוק בין איש לאדם, איש¹⁵ נק' מוחין דז"א אלא שעדיין אין לו התפשטות במדות ונה"י, ואדם

-
- (1) אתה זוכר: נדפס כאן מכת"י 2117 (רעג, (א) שער א"א (ש"ג) פ"ט.
- (2) אתה זוכר מעשה עולם: מוסף דר"ה – (12) פקד את אשתו: ע"פ יבמות סב, ב. ובכ"מ.
- (3) ברכת זכרונות. (13) כי זכירה שייך שזוכר מי שהוא רחוק ממנו: ראה גם לקו"ת נצבים מד, ג: שלשון זכירה נופל על דבר שהוא רחוק לכך אומרים אתה זוכר מעשה עולם וכו' שהם רחוקים מאור פניו ית' ואנו מעוררים את זכרון האהבה מעצמותו ומהותו ית' כו'. ושם מז, ג: ולכן כל מעשה עולם אינם רק בבחי' זכירה כאדם שזוכר על חפץ קטן כו'. ע"ש. לקו"ת ר"ה נח, ג. וראה בכ"ז גם עטרת ראש שער ר"ה פ"ג. מאמרי אדהאמ"צ נצבים ע' תשס ואילך. וע' תתעד ואילך.
- (4) במקום אחד החילוק בין כח הראי' והשמיעה: ראה ד"ה בינו בוערים בסה"מ אתהלך לאוניא ע' פד. ד"ה אם זכרתיך שם ע' קכט. ד"ה פקח עיניך בס' מאמרי אדה"ז על כתובים ח"ב ע' רסט ואילך וע' רעז ואילך. ובכ"מ.
- (5) שער א"א (ש"ג) פ"ט.
- (6) אתה זוכר: נדפס כאן מכת"י 2117 (רעג, (א) שער א"א (ש"ג) פ"ט.
- (7) אתה זוכר מעשה עולם: מוסף דר"ה – ברכת זכרונות.
- (8) היוצר יחד לבם: תהלים לג, טו.
- (9) לבבתני אחותי כלה: שה"ש ד, ט.
- (10) הסבי עיניך מנגדי: שם ו, ה.
- (11) כלתה נפשי: תהלים פד, ג.
- (12) נפשי: בכת"י המעתיק כאן, נשאר מקום פנוי לכמה תיבות, ואין ברור אם חסר בהעתקה.
- (13) אינ המלך נושע ברב חיל: שם לג, טז [המשך לפסוק היוצר יחד לבם גו', שאומרים בפסוד"ז דשבת ונת' לעיל].
- (14) למעשה עולם הוא בחי' מל': ראה בכ"ז ובחילוק שבין מעשה עולם ליצורי קדם בסה"מ אתהלך לאוניא ע' רג ואילך. לקו"ת נצבים מז, ג. סה"מ תרל"ה ח"ב ע' תלב ואילך. המשך תער"ב ח"א ע' תו ואילך. סה"מ תשכ"א ע' לא.
- (15) ופקד הוא אחוריים דאבא: ראה לקו"ת פקודי ה, ד. שה"ש לה, ב. וש"ב.
- (16) כמ"ש בשער היכל הכתרים: ראה ע"ח

נק' הקומה שלימה שיש לו מוחין והתפשטות המוחין בהמדות כו', לכן כתיב מעשה איש ופקודתו כנ"ל, שאיש נק' מוחין דז"א.

ועלילות מצעדי גבר, כי כתיב המכין¹⁶ מצעדי גבר כי דרך¹⁷ גבר בעלמה
 שהיא השפעת נה"י במל', והמצעדי נה"י הם עלילות מצעדי גבר
 שנתהוו בעולמות בי"ע שהיא שיחה¹⁸ קלה שבין איש לאשתו שהיא אינו עיקר
 הזיוג אלא לצרכי היחוד והזיוג, כן כביכול המעשי' והסיבות התהוות שנתהוו
 בעולמות עד"מ יסורין של הצדיק שאין זה העיקר אלא לצורך עלייתו כמו אעא"י
 דלא סליק כו' או מחמת שנתאווה¹⁹ הקב"ה לתפילתן של צדיקים שזה נק' שיחה
 קלה, וגם נק' מצעדי גבר שזה אינו בחי' נה"י אלא מצעדי נה"י ועלילות מצעדי
 גבר גם לזה יש עלי' בר"ה.

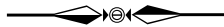

ע"ח שער מוחין דצלם (שכ"ג) ספ"א.
 18) שיחה קלה שבין איש לאשתו: ע"פ
 חגיגה ה', ב. רמב"ם הל' דעות פ"ה, ה"ד. שו"ע
 אהע"ז סכ"ה, ס"ב.
 19) אעא דלא סליק; ראה זח"ג קסת, א.
 20) שנתאווה הקב"ה לתפילתן של צדיקים:
 יבמות סד, א.

פ"כ כלל ה'. שכ"ה פ"ג. מאמרי אדה"ז כתובים
 ח"ב ע' קעב (ד"ה להבין ענין התפעלות הלב).
 סידור עם דא"ח יא, ב.
 16) המכין מצעדי גבר: נוסח ברכות
 השחר. וראה גם תו"ח וארא עב, ג. אוה"ת
 ענינים ע' שו ואילך.
 17) דרך גבר בעלמה: משלי ל, יט. וראה

במקום! שאתה? מוצא גדולתו כו', כי גדולתו נק' ע"ש התפשטות וזה גופא ענותנותו שמשפיל א"ע כ"כ כו', והנה בבשר ודם א"א להיות ב' בחי' אלו באחד, עד"מ בשעת מעשה שיש לו מוחין דגדלות ובתורה ותפילה אז יש לו קצת תענוג והתנשאות, וכשהוא בקטנות שהוא בבחי' שכיבה אז הוא בשפלות, וכ"ז מפני שבחי' אלקות אינו אצלו בבחי' עצמיות אלא הוא בחי' עבודת אלקות, ב' בחי', כלומר שהוא בעצמו משוקע בהבלי עוה"ז אלא שרוצה למסור נפשו ולדבקה בו, הלכך נתפס הענין אצלו ליש ודבר.

אבל לעתיד³ שיהי' בחי' אלקות אצל כאו"א בבחי' עצמיות שלא יהי' צריך להתבונן למסור נפשו כמו שאין צריך להתבונן בכל פעם על חיי נפשו שהוא טוב לו כגון אכו"ש וכדומה, מפני שהוא עצמיות אצלו, כן יהי' בחי' אלקי' ואחדותו הפשוט אצלו בבחי' עצמיות כמבואר במקום אחר על פסוק ולא ילמדו איש את רעהו וגו' אז ישרה הגדולה והענוה כו'.

המשך תער"ב ח"ב ע' תתקלה ואילך. סה"מ מלוקט ח"א ע' לד [בהוצאה החדשה – ח"ב ע' רצא]. תו"מ סה"מ תשכ"ד ע' רב.
 (4) כמבואר במקום אחר על פסוק ולא ילמדו: ירמי' לא, לג. ס' מאמרי אדה"ז הקצרים ע' קמא.

(1) במקום שאתה: נדפס כאן מכת"י 2117 (ערב, א).

(2) במקום שאתה מוצא גדולתו: ע"פ מגילה לא, א. יל"ש תהלים רמז תשצד. וראה סה"מ היש"ת ע' 40. וש"נ.

(3) לעתיד שיהי' בחי' אלקות . . בבחי' עצמיות: ראה גם סה"מ תרנ"ז ע' נו ואילך.

לזכות

החתן התמים ר' **שלום דובער** שי

והכלה מרת **מושקא** שתחי

שיינגרטן

לרגל נישואיהם בשעטומו"צ

יום רביעי פ' כי תבוא,

יום הבהיר ח"י אלול,

ה'תשע"ה

נדפס ע"י ולזכות הוריהם

הרה"ח ר' **מנחם מענדל** וזוגתו מרת **רבקה צירה** שיחיו **שיינגרטן**

הרה"ח ר' **צבי הירש** וזוגתו מרת **חנה חי** שיחיו **גורארי**

זקניהם

הרה"ח ר' **ירחמיאל** וזוגתו מרת **שרה** שיחיו **אלפרוביץ**

הרה"ח ר' **יצחק מאיר** וזוגתו מרת **חנה רבקה** שיחיו **גורארי**

הרה"ח ר' **יעקב** וזוגתו מרת **אסתר** שיחיו **צירקוס**

הרה"ח הרב **מרדכי דוב** וזוגתו מרת **רחל דוואשא** שיחיו **אלטיין**